

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Сергій Володимирович ГУГНЯК,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

З початком повномасштабного вторгнення РФ в Україну ціла низка сфер життєдіяльності людини зазнали комплексних змін. Ці зміни першочергово стосувалися сфери діяльності вітчизняних сил безпеки і оборони, переосмислення тієї безпекової реальності, в умовах якої вони функціонують, з одночасною адаптацією їх мети, завдань, функцій, особливостей взаємодії до вимог цієї реальності.

У таких особливих безпекових умовах слід виокремити основні особливості забезпечення Національною поліцією публічної безпеки і порядку на регіональному рівні в умовах дії правового режиму воєнного стану, першою з яких є постійний ризик руйнувань цивільної інфраструктури, зокрема пов'язаної з імовірним знаходженням у ній працівників правоохоронних органів.

При цьому саме працівники поліції документують наслідки кожного із таких обстрілів, а також надають всебічну допомогу постраждалим мешканцям. Системними вже стали ворожі удари, здійснені повторно з метою ураження тих працівників поліції і рятувальників, які виїхали на місце події. Нерідко поліцейські стають жертвами ворожих обстрілів під час несення служби із забезпечення публічної безпеки і порядку на блокпостах, патрулювання у населених пунктах тощо.

Водночас важливо підтримувати сервісно-орієнтований характер діяльності даного правоохоронного органу, його спрямованість на надання послуг особам, які цього потребують з різних причин. При цьому бойова підготовка поліції в умовах воєнного стану виступає як раз умовою повноцінного надання таких послуг у регіонах з ускладненою безпековою ситуацією, на деокупованих територіях, де об'єктивно склалася обстановка, у якій постійно може виникнути потреба надати домедичну допомогу в умовах триваючого обстрілу, захистити себе від ворожого безпілотної тощо.

Особливо слід відзначити особливу роль, яку виконують підрозділи поліції у процесі цивільної евакуації населення. На жаль, бойові дії поширюються на все нові населені пункти, задля мінімізації ризику для життя населення яких на рівні обласних військових адміністрацій приймається рішення про обов'язкову евакуацію. При цьому певна кількість людей відмовляється від евакуації з огляду на тривале ведення господарства, розведення худоби, похилий вік та інші обмеження. Це потребує від працівників поліції особливих підходів до комунікації з такими людьми з метою надання їм максимальної допомоги та зменшення напруженості в процесі евакуації.

Забезпечення публічної безпеки і порядку під час комендантської години також має свою специфіку, яка полягає в тому, що кожна особа, яка перебуває на вулицях та інших громадських місцях у такий час, потенційно визнається такою, що може становити небезпеку для національної безпеки. При цьому важливим є індивідуальний підхід до кожної окремої ситуації, адже є такі категорії, як підлітки, особливо їх кампанії, особи в стані сп'яніння, особи без постійного місця проживання, які внаслідок свого особливого способу життя можуть перебувати в такий час на вулицях. З такими особами важливою є профілактична робота поліції, проведення роз'яснювальної роботи у школах, на батьківських зборах, адже саме сім'я часто виступає тим середовищем, яке може провокувати певну поведінку у дітей і підлітків, яка є особливо небезпечною в умовах воєнного стану.

Слід також враховувати те, що саме під час комендантської години здійснюються цілеспрямовані російські обстріли проти цивільного населення, руйнуються житлові будинки, люди опиняються під завалами. Сервісні служби, у тому числі підрозділи поліції, саме в такий час невідкладно прямують на місце події для ліквідації наслідків обстрілів. У таких умовах важливим є забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення рятувальних робіт, унеможливлення протиправного заволодіння майном постраждалих громадян, недопущення небезпечних дій окремих людей, спрямованих на те, щоб повернутися до зруйнованої оселі за додатковими речами тощо.

Таким чином, в процесі осмислення специфіки забезпечення поліцією публічної безпеки і порядку на регіональному рівні в умовах дії правового режиму воєнного стану слід вести мову саме про особливий воєнний контекст, який охоплює специфіку мислення, прийняття управлінських рішень, так званої філософії виживання, інформаційне середовище, спотворене інформаційно-психологічними операціями та обмеженим доступом до інформації, яка в умовах її неналежного використання може становити загрозу для національної безпеки держави.